

dr hab. Żanna Śladkiewicz, prof. UG
Instytut Rusycystyki i Studiów Wschodnich
Uniwersytet Gdański

05.06.2025r. Gdańsk

RECENZJA

rozprawy habilitacyjnej i dorobku naukowego,
dydaktycznego oraz organizacyjnego

dr Anny Stasienko

w postępowaniu o nadanie stopnia doktora habilitowanego
w dziedzinie nauk humanistycznych, dyscyplinie językoznawstwo
przygotowana dla Rady Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Gdańskiego

Przedstawiony mi do zaopiniowania w ramach przewodu habilitacyjnego dorobek naukowy Pani dr Anny Stasienko, adiunkta w Instytucie Sławistyki Uniwersytetu Rzeszowskiego, obejmuje kilkadziesiąt publikacji, w tym jedną pracę zwartą (monografię wskazaną w przewodzie jako główne osiągnięcie). Pod względem ilościowym jest to dorobek spełniający normy związane z przewodami habilitacyjnymi. Godny odnotowania jest również fakt, iż nie jest on monotematyczny, gdyż rozprawa habilitacyjna nie jest bezpośrednią kontynuacją rozprawy doktorskiej, a w samym dorobku można dostrzec kilka nurtów badawczych.

1. Sylwetka Habilitantki.

Z informacji, jakie można uzyskać z autoreferatu Pani dr Anny Stasienko wynika, iż jest absolwentką dwóch kierunków filologicznych. W roku 2000 Pani Stasienko uzyskała tytuł magistra filologii rosyjskiej po obronie pracy magisterskiej pt. *Синтаксические функции деадъектива с формантом -ость/-оść в современном русском и польском языках* pod kierunkiem naukowym prof. dr hab. Zofii Czapigi na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Rzeszowskiego (wcześniej Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Rzeszowie), zaś w roku 2012 ukończyła z wyróżnieniem filologię angielską na Wydziale Nauk Humanistycznych Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II w Lublinie, gdzie

obroniła pracę magisterską pt. *Major Nomina Essendi in Modern English, Polish and Russian* pod kierunkiem prof. dr hab. Anny Malickiej-Kleparskiej.

W roku 2006 na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Rzeszowskiego Anna Stasienko uzyskała tytułu doktora nauk humanistycznych w zakresie językoznawstwa na podstawie rozprawy pt. *Nomina essendi we współczesnym języku rosyjskim i polskim (Semantyka. Składnia)*, napisanej pod kierunkiem prof. dr hab. Zofii Czapigi.

Kariera zawodowa dr Anny Stasienko jest związana głównie z Uniwersytetem Rzeszowskim, gdzie pracowała na stanowiskach asystenta w Instytucie Filologii Rosyjskiej Uniwersytetu Rzeszowskiego (10.2001-31.01.2007), adiunkta (02.2007-30.06.2018), starszego wykładowcy (1.07.2018-30.09.2019), a od 1.10.2019 pracuje w grupie pracowników badawczo-dydaktycznych na stanowisku adiunkta. Przez rok (09.2000-06.2001) była także zatrudniona w Centrum Nauczania Języków Obcych IDEA w Krakowie jako lektorka języka angielskiego.

2. Osiągnięcie naukowe wynikające w art. 219 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawa o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.).

Jako główne osiągnięcie w przewodzie habilitacyjnym dr Anna Stasienko wskazała monografię *Zjawisko parcelacji we współczesnym języku rosyjskim i polskim*, Rzeszów: Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, 2024, 240 ss., ISBN 978-83-8277-180-0, DOI: 10.15584/978-83-8277-180-0

Według Autorki, monografia „stanowi opis najistotniejszych kwestii związanych z funkcjonowaniem parcelacji we współczesnym języku rosyjskim i polskim” (s. 203; Autoreferat, s.2). Już na wstępie analizy publikacji zaznaczę, iż opracowanie dr Stasienko można uznać za istotny wkład w rozwój dyscypliny językoznawstwo, gdyż w językoznawstwie polskim zjawisko parcelacji (odnotowywane pod inną nazwą) jak dotąd nie doczekało się jeszcze dogłębnej analizy i dostrzegane było przy okazji opisu innych kwestii językowych z zakresu składni.

Struktura pracy odpowiada założeniom Habilitantki i jest – w mojej ocenie – przejrzysta, dobrze przemyślana, a przyjęta kolejność rozdziałów tworzy logiczną całość.

Monografia składa się ze wstępu (s. 7–15), czterech rozdziałów podzielonych na szczegółowe podrozdziały (s. 16–202), zakończenia (s. 203–209), wykazu źródeł (s. 210–211), bibliografii (s. 212–223), wykazu elementów graficznych (s. 224), a także streszczeń w języku rosyjskim (s. 225–233) oraz języku angielskim (s. 234–240).

Rozprawa wpisuje się w nurt współczesnych badań systemowo-strukturalnych, pragmatycznych i komparatystycznych, mających na celu funkcjonalną i porównawczą analizę wybranego zagadnienia, w tym przypadku – zjawiska parcelacji konstrukcji składniowych w języku rosyjskim i polskim. Godny odnotowania jest fakt, iż materia egzemplifikacyjna do rozważań nad zagadnieniem parcelacji jest obszerna i imponująca (ok. 7000 stron). Za bazę ekscerpcyjną materiału leksykalnego posłużyły oryginalne (nietłumaczone) teksty rosyjsko- i polskojęzycznej literatury pięknej XX i XXI wieku. Języki przez badaczkę były traktowane na równi i żaden z nich nie miał statusu wyjściowego.

We *Wstępie* Habilitantka określa przedmiot i cele opisu oraz istotne dla rozprawy podejścia metodologiczne: systemowo-strukturalne, funkcjonalne, pragmatyczne i konfrontatywne rosyjsko-polskie. Nadrzędnym celem, jak wskazuje, było zdefiniowanie parcelacji, a następnie określenie zależności funkcjonalno-semantycznych pomiędzy zdaniem głównym bądź jego członem a parcelatem oraz wskazanie gramatycznych wykładników tych zależności, przedstawienie funkcji pragmatycznych, ekspresywnych i emotywnych parcelacji, a także wskazanie dodatkowych środków składni ekspresywnej towarzyszących parcelacji w obu językach (s. 9). Używany przez Autorkę termin parcelacja został zaczerpnięty z językoznawstwa rosyjskiego i oznacza podział zdania na dwie lub więcej komunikatywnie samodzielnych fraz, postrzegany obecnie nie jako naruszenie obowiązującej normy językowej, lecz świadomy zabieg ekspresywno-syntaktyczny mający na celu wyróżnienie konstrukcji lub jej stylizację na spontaniczną mowę ustną. Po lakonicznym przeglądzie podstawowych założeń metodologicznych w tej części Habilitantka skrótowo przedstawia strukturę opracowania.

Na **rozdział I**, teoretyczny, zatytułowany *Zjawisko parcelacji w rosyjskiej i polskiej literaturze lingwistycznej* (s. 16–57) składają się dwa podrozdziały, w których Autorka śledzi pojawienie się i funkcjonowanie w obiegu naukowym terminu parcelacja w rosyjskiej (1.1) i polskiej (1.2.) literaturze naukowej. Habilitantka słusznie odnotowuje, że parcelacja

występujące przede wszystkim we współczesnej literaturze pięknej i w publicystyce, a jej podstawową funkcją jest ekspresywne wyróżnienie określonej części wypowiedzenia. Za A. Skoworodnikowym wskazuje, iż, w zależności od zamiaru piszącego, może ona pełnić także funkcje dodatkowe: obrazującą, charakterologiczną, emocjonalno-wyróżniającą oraz ekspresywno-gramatyczną (s. 22-23). Habilitantka odnotowuje trudności w rozgraniczeniu bliskich pojęć, jakimi są parcelacja i przyłączenie (присоединение), omawia różnice, dotyczące kwestii strukturalnych, intonacyjnych i funkcji ekspresywnej.

W drugim podrozdziale, wnikliwie analizując polskojęzyczną literaturę przedmiotu oraz źródła kodyfikowane, dr Stasienko konstatuje, iż w polskich słownikach encyklopedycznych termin *parcelacja* nie występuje, zaś określenie to pojawia się w pracach, w których autorzy odwołują się do rosyjskiej literatury przedmiotu (Angelowa, Czapiga, Komorowska). Habilitantka wskazuje również na ewolucję traktowania omawianego zjawiska wśród badaczy – od postrzegania go jako przejawu niedbalstwa, przekraczanie normy interpunkcyjnej do pojmowania jako zabiegu celowego, zaczerpniętego z mowy ustnej i mającego na celu zwiększenie wyrazistości wypowiedzi. Autorka przytacza jednostki spotykane w polskiej literaturze naukowej, które można uznać za odpowiedniki parcelatu (*wyodrębniony interpunkcyjnie człon, usamodzielniony człon, usamodzielnione zdanie, usamodzielnienie, równoważnik rozwijający, równoważnik eliptyczny, niezdaniowy człon syntaktyczny* itp.).

Wnioski podsumowujące rozdział są klarowne, Habilitantka wykazuje się dobrą umiejętnością syntezy naukowej. Na podstawie analizy rosyjskiej i polskiej literatury lingwistycznej przeprowadzonej w tej teoretycznej części pracy ustala wspólne dla obu języków rozumienie parcelacji jako szczególnego sposobu podziału zdania na kilka samodzielnych fraz, wyróżnia jego cechy dystynktywne (s. 56-57).

Rozdział II, objętościowo największy, zatytułowany jest *Parcelacja zdania pojedynczego w języku rosyjskim i polskim* (s. 58-147). Autorka – porządkując teorie i bogato ilustrując swoje spostrzeżenia materiały empiryczną z obu języków – skrupulatnie, krok po kroku przeprowadza czytelnika przez skomplikowane zagadnienia typologii i funkcjonowania konstrukcji, w których w charakterze parcelatów występują główne i drugorzędne człony zdania. Habilitantka dzieli parcelowane zdania pojedyncze na cztery typy, w których: 1) w zdaniu głównym nie było danego członu i został on wydzielony w

samodzielną frazę – parcelat; 2) w parcelacie został powtórzony człon ze zdania macierzystego; 3) człon/człony w zdaniu głównym wraz z parcelatem tworzyły szereg, a między członami ze zdania głównego i parcelatu obserwuje się różne relacje semantyczne – włączne (eksplikatywne), łączne (wyszczególnienia), rozłączne (alternatywy), przeciwstawne, uogólnienia; 4) parcelowany człon/człony nie tworzyły szeregu z odpowiadającym członem w zdaniu głównym.

Ogólnie można stwierdzić, iż analiza lingwistyczna dokonana przez Habilitantkę jest poprawna i wyczerpująco zilustrowana przykładami językowymi. W pojedynczych fragmentach wywód naukowy, obficie skomentowany interpretacjami z licznych prac badawczych (np. na s. 61, gdzie przypis zajmuje prawie całą stronę), staje się trudny w odbiorze.

Rozdział III zatytułowany *Parcelacja zdania złożonego w języku rosyjskim i polskim* (s. 148-178) jest poświęcony omówieniu parcelacji zdań współrzędnie i podrzędnie złożonych, podzielonych ze względu na rodzaj wyodrębnionych w parcelat części składowych tych zdań. Opisując parcelację zdań złożonych, pierwsze ze zdań składowych w przypadku parataksy i część nadrzędna (bądź całe zdanie) w przypadku hipotaksy Autorka traktuje jako zdania macierzyste, parcelatami zaś są kolejne zdania współrzędne lub podrzędne. W przypadku zdań współrzędnie złożonych spójniki znajdujące się w inicjalnej części parcelatu decydują o relacjach zachodzących między zdaniem głównym a parcelowanym, są to: relacja łączna, przeciwstawna, wynikowa (tylko w materiale polskojęzycznym). Do typów zdań złożonych podrzędnie, w których występuje zjawisko parcelacji członu podrzędnego, Habilitantka zalicza: zdania intensjonalne (dopełniające), relatywne (względne), ekstensjonalne (okolicznikowe). Porównując oba typy zdań złożonych, badaczka wskazuje na zasadniczą różnicę: jeśli w przypadku parcelowanych zdań współrzędnych w zdaniu macierzystym nie ma części wprowadzanej przez spójniki znajdujące się na początku parcelowanych fragmentów, to w zdaniach złożonych podrzędnie zespolenie części składowych jest ściślejsze, a w zdaniach intensjonalnych część podrzędna jest elementem niezbędnym uzupełniającym treść orzeczenia w zdaniu głównym, przez co główną częścią w większości zdań intensjonalnych oraz relatywnych jest całe zdanie złożone. Ten rozdział pracy również wyczerpująco jest zilustrowany przykładami użyc w obu językach.

Rozdział IV zatytułowany *Semantyczno-pragmatyczne uwarunkowania funkcjonowania parcelacji w języku rosyjskim i polskim* (s. 179-202) poświęcony jest zagadnieniom dotyczącym pragmatycznych aspektów funkcjonowania rosyjskich i polskich zdań z parcelacją. W ujęciu pragmalingwistycznym komunikacja jest traktowana jako proces planowany, mający na celu oddziaływanie na adresata. Przy opisie relacji zachodzących między strukturą językową tekstu a jego nadawcą i odbiorcą szczególną uwagę zwraca się na formę przekazania informacji, czyli na znaczniki, środki językowe realizujące intencje nadawcy komunikatu. Habilitantka rozpatruje parcelatę jako nośnik pragmatycznej treści wypowiedzi i skupia się na semantyczno-pragmatycznych odmianach parcelacji, do których należą: wyjaśnienie, uszczegółowienie, poszerzenie, uogólnienie, wyróżnienie, wzmocnienie i intensyfikacja, a także korekta wypowiedzi (korekta zamiany i korekta uściślenia). Ponadto Autorka na podstawie przebadanego materiału językowego wyróżnia dodatkowe intencjonalne znaczenia związane z tworzeniem odpowiedniego nastroju, wyrażaniem stanów emocjonalnych, wpływaniem na opinię adresata, a także wzbudzaniem jego zainteresowania. Efekt perlokucyjny parcelowanych wypowiedzi przez badaczkę jest opisywany dwutorowo: w kierunku budowania pozytywnych emocji, kiedy w parcelacie wskazane są korzystne i akceptowalne fakty dotyczące określonych sytuacji, oraz w kierunku negatywnym, kiedy w parcelacie wskazane są złe, niekorzystne i nieakceptowalne fakty dotyczące określonych sytuacji lub zdarzeń (s. 198-201).

Zakończenie rozprawy (s. 203-209) jest logiczne, zawiera najważniejsze konkluzje omówionych w monografii zagadnień lingwistycznych. Konkluzje, skrupulatne omówienie kwestii związanych z konstrukcjami parcelowanymi Autorka formułuje na właściwym dla rozprawy naukowej poziomie uogólnienia, nie powtarzając mechanicznie treści poszczególnych rozdziałów. Ten fragment pokazuje myślenie syntetyczne i wysokie umiejętności analityczne Habilitantki. Pewien niedosyt budzi jedynie zapowiedziany we wstępie konfrontacyjny aspekt analizy zjawiska parcelacji, choć w monografii egzemplifikacja z obu języków miała raczej charakter ilustracyjny. Na s. 208 Autorka tłumaczy to w następujący sposób: „Okazuje się, że w omawianych językach obserwowalne jest duże podobieństwo w zakresie funkcjonowania parcelacji w strukturze zdania pojedynczego i złożonego. Różnice dotyczą jedynie pojedynczych przypadków występowania lub niewystępowania określonych relacji semantycznych, na zasadzie

których łączą się ze sobą człony szeregu, tj. te będące składnikami zdania macierzystego z parcelowanymi.(...) Można zatem stwierdzić, że parcelacja jako środek składni ekspresywnej jest wykorzystywana zarówno przez rosyjskich, jak i polskich pisarzy współczesnych w zbliżony sposób”. Doprecyzowanie wniosków płynących z przeprowadzonego badania Habilitantka widzi jednak w ich kontynuacji: „Przeprowadzone badania w zakresie rosyjskich i polskich zdań z parcelacją powinny być kontynuowane. W monografii zostały przedstawione podstawowe funkcje pragmatyczne parcelacji, jednak kwestia ta wymaga głębszej analizy, a niniejsza monografia może stanowić punkt wyjścia do dalszych badań w tym obszarze” (s. 209).

Praca została napisana dobrym językiem w stylu naukowym, jest dopracowana technicznie, dodatkowym atutem pracy są grafiki zawarte w ostatnim rozdziale książki, które dobrze ilustrują relacje, zachodzące między macierzystą częścią zdania i parcelatem.

Do opracowania opisanych powyżej zagadnień Autorka sięgnęła do imponującej (uwzględniając przedmiot badań) liczby prac – ok. 180 pozycji według moich pobieżnych obliczeń w języku polskim i rosyjskim. Do **Bibliografii** można by dodać kilka istotnych konfrontatywnych rosyjskojęzycznych opracowań, których cel i struktura są bardzo zbliżone do ocenianej pracy, m.in.: Богоявленская Ю.В., *Парцелляция в русском и французском языках: структурные и семантико-синтаксические особенности*: дис. ... канд. филол. наук, Екатеринбург 2003; Пинегина Я.Н., *Парцеллированные конструкции и их коммуникативно-прагматические функции в современных медиа-текстах*: дис. ... канд. филол. наук, Ростов-на-Дону 2005.

Godny odnotowania jest fakt, że monografia jest opatrzona streszczeniami w dwóch językach, co z pewnością nie tylko odpowiada standardom współczesnych zwartych opracowań na rynku wydawniczym, ale i może przyczynić się do zainteresowania książką szerszego grona odbiorców.

Podsumowując stwierdzam, że monografia dr Anny Stasienko zatytułowana *Zjawisko parcelacji we współczesnym języku rosyjskim i polskim* odpowiada wymaganiom stawianym tego typu rozprawom naukowym. Monografia ta na rynku polskojęzycznej literatury z zakresu składni jest opracowaniem nowatorskim, mającym solidne podstawy teoretyczne i metodologiczne oraz precyzyjnie określony cel – kompleksowe przedstawienie zjawiska parcelacji – który z powodzeniem został osiągnięty. Praca posiada wiele walorów

poznawczych, wpisuje się w nurt najnowszych badań językoznawstwa strukturalnego, pragmatycznego i konfrontatywnego, dla filologów może stanowić źródło inspiracji do prowadzenia dalszych badań nad mało zbadanymi obszarami z zakresu składni.

3. Pozostałe osiągnięcia naukowo-badawcze

Dorobek dr Stasienko – poza monografią o zjawisku parcelacji i artykułów odnoszących się do tego samego obszaru (łącznie dziewięciu, prezentujących częściowe wyniki badań, w innym wymiarze niż w monografii) – składa się z prac trojakiego rodzaju: z artykułów poświęconych opracowanemu w doktoracie tematowi – semantyce i składni rosyjskich i polskich deadiektywów (*nomina essendi*), a także rosyjskim i polskim gniazdom słowotwórczym z rzeczownikami wyjściowymi nazywanymi pory roku oraz zagadnieniom związanym z wykorzystaniem korpusów w badaniach lingwistycznych.

W ogólnym wykazie opublikowanych prac naukowych Habilitantka wymienia: 1 monografię (oceniane osiągnięcie, 2024); 43 artykuły naukowe, w tym 11 przed doktoratem, a 32 po uzyskaniu tytułu doktora nauk humanistycznych, przy czym z tych 32 tekstów – 15 to podrozdziały w monografiach zbiorowych lub zbiorach pokonferencyjnych i 17 artykułów opublikowanych w czasopismach naukowych. Na dorobek składają się także prace recenzyjne – 2 recenzje tomów pokonferencyjnych *Świat Słowian w języku i kulturze* (2008 i 2009), recenzja 1 artykułu naukowego (2021) oraz prace redakcyjne – współredagowanie 5 publikacji (tomów zbiorowych i numerów czasopism, opublikowanych nakładem Wydawnictwa Uniwersytetu Rzeszowskiego), a także jeden tekst popularyzatorski (we wsp.) opublikowany w gazecie uczelnianej.

Już sama analiza tytułów tych publikacji oraz ich chronologia dobitnie ilustrują rozwój warsztatu metodologicznego i zmianę perspektywy badawczej Autorki. O ile w pierwszym okresie po obronie rozprawy doktorskiej Anna Stasienko nadal publikuje teksty z bardzo dobrze znanego obszaru tematycznego swoich dwóch prac magisterskich i rozprawy doktorskiej (*Nomina essendi*, deadiektwy), to już od roku 2009 zauważa się wyraźne zainteresowanie badaczki tematyką konstrukcji parcelowanych.

Badania nad semantyką i składnią rosyjskich i polskich deadiektywów stanowią większą część dorobku publikacyjnego dr Stasienko (nie licząc monografii). Prace te ukazały się w czasopismach naukowych (najczęściej Habilitantka publikuje swoje artykuły

w czasopiśmie macierzystej jednostki, czyli w „Zeszytach Naukowych Uniwersytetu Rzeszowskiego”), a także w zbiorach artykułów pokonferencyjnych oraz monografiach zbiorowych. W aspekcie semantycznym deadiektyw (nomina essendi), czyli podklasę abstrakcyjnych rzeczowników odprzymiotnikowych, które nazywają cechy, jakości i właściwości, Autorka bada metoda parafrazowania zgodnie z założeniami metodologicznymi szkoły słowotwórczej W. Doroszewskiego, w aspekcie syntaktycznym zaś wykorzystuje koncepcję generatywistyczną z bazą semantyczną (składnię semantyczną). Habilitantka pokazała znajomość szerokiego wachlarza metod i technik analizy lingwistycznej.

Kolejnym obszarem zainteresowań naukowych dr Stasienko są zagadnienia związane ze zjawiskiem parcelacji w języku rosyjskim i polskim. Nie licząc ocenianej monografii, Habilitantka opublikowała artykuły i rozdziały monografii zbiorowych prezentujące częściowe badania nad parcelacją, opisując m.in. funkcjonowanie zdań z parcelacją w reklamie prasowej czy też specyfikę zdań, w których parcelatem są konstrukcje porównawcze.

Anna Stasienko opublikowała także kilka prac poświęconych rosyjskim i polskim gniazdom słowotwórczym z rzeczownikami nazywającymi pory roku na materiale faktograficznym pochodzącym z polskich i rosyjskich słowników słowotwórczych. Ponadto, warto odnotować, iż Habilitantka w oparciu o nowe tendencje naukowe i prądy myślowe skutecznie rozszerza w późniejszym okresie własne instrumentarium badawcze i pojęciowe, w tym np. badanie możliwości analizy korpusowej, co utwierdza mnie w przeświadczeniu, że rozwój naukowy pani Stasienko ma charakter działań zdeterminowanych i przemyślanych.

Przedstawione w załącznikach publikacje świadczą o konkretnych badaniach pośrednich, które stanowiły przygotowanie do osobnego wydawnictwa książkowego, generalizującego badane wcześniej problemy i tematy szczegółowe. Dodatkowo świadczą one (publikacje) o tym, w jaki sposób Habilitantka, twórczo rozwijając swoją świadomość naukową, trwale pogłębiała podstawy swojego warsztatu badawczego o nowe aspekty.

Na uwagę zasługuje fakt, iż Habilitantka pisze prace naukowe w języku polskim i rosyjskim i publikuje je w polskich czasopismach o szerokim zasięgu, np. „Zeszyty Cyrylo-Metodiańskie” czy „Acta Neophilologica”.

Obowiązkiem recenzenta dorobku Habilitantki jest odnotowanie wysokości Jej danych bibliometrycznych. Jest to słaba strona dorobku, gdyż zgodnie z załącznikiem nr 5, nie biorąc od uwagę monografii 2024r., cały dorobek publikacyjny jest liczony na 143 punkty ministerialne, a najwyżej punktowane artykuły (2) sięgają 40 pkt. W przyszłości warto przemyśleć strategię publikacyjną. Z powyższym wiąże się śladowa liczba cytowań prac Habilitantki.

Niedosyt budzi też fakt, iż Anna Stasienko nie wzmiankuje w *Autoreferacie* na temat realizacji jakiegokolwiek grantu badawczego – wewnętrznego bądź zewnętrznego, jak również na temat pełnienia funkcji promotora pomocniczego (co w niektórych środowiskach akademickich nie jest często praktykowane).

Pani dr Stasienko cechuje pewną aktywność naukowa. Łącznie wzięła udział w 22 konferencjach naukowych głównie w kraju, w tym w 11 przed uzyskanie stopnia doktora nauk humanistycznych i w 11 po doktoracie; w mojej ocenie liczba wystąpień jest zatem umiarkowana. Niestety, z przykrością odnotowuję, iż udział Habilitantki w konferencjach zagranicznych jest znikomy – 2 wystąpienia przed doktoratem (Rosja, Ukraina) i tylko 1 w okresie podoktorskim (Czechy). Tym samym zasięg dorobku naukowego dr Anny Stasienko należy uznać za niewystarczająco umiędzynarodowiony.

4. Osiągnięcia dydaktyczne, organizacyjne oraz popularyzujące naukę.

1. Działalność dydaktyczna i popularyzatorska.

Na Uniwersytecie Rzeszowskim dr Stasienko prowadzi zajęcia na kierunkach: filologia rosyjska, filologia angielska i lingwistyka stosowana. Różnorodność zajęć jest imponująca:

- przedmioty rosyjskojęzyczne: *gramatyka opisowa języka rosyjskiego (słowotwórstwo, morfologia, składnia), seminarium licencjackie językoznawcze, zajęcia specjalizacyjne, gramatyka kontrastywna polsko-rosyjska, lingwistyka tekstu, gramatyka funkcjonalna, historia języka rosyjskiego, praktyczna nauka języka rosyjskiego, translatoryka rosyjskich tekstów ekonomicznych, przekład ustny i pisemny, stylistyka, język rosyjski XX/XXI wieku, zmiany we współczesnym języku rosyjskim, komputerowa obróbka tekstu, język mediów, reklama rosyjska;*

- przedmioty anglojęzyczne: *praktyczna nauka języka angielskiego (różne poziomy - zajęcia prowadzone w Katedrze Rusycystyki oraz w Katedrze Anglistyki i Katedrze Lingwistyki Stosowanej), lektorat języka zachodnioeuropejskiego (język angielski), język angielski w obsłudze granicznej, język angielski w biznesie międzynarodowym, język angielski w logistyce, język angielski w biznesie, język angielski w turystyce, angielska korespondencja handlowa, praktyczna gramatyka języka angielskiego.*

Ponadto – co jest istotne na tym etapie w aspekcie kształtowania umiejętności kierowania pracami badawczymi – dr Stasienko wypromowała 73 prace licencjackie i była recenzentką około czterdziestu prac licencjackich i trzydziestu magisterskich.

Wysoko oceniam dążenie dr Stasienko do podwyższenia własnych kompetencji. W tym celu Habilitantka odbyła szereg szkoleń, m.in. w ramach programu Rozwój Uniwersytetu Rzeszowskiego szansą dla regionu, była dwukrotnie na specjalistycznych szkoleniach metodycznych w Wielkiej Brytanii oraz na wyjazdach dydaktycznych w ramach programu Erasmus+ (Norwegia, Hiszpania). Odbyła staże badawcze zagraniczne (Rosja) i krajowe (Kraków) – przed obroną rozprawy doktorskiej, zaś w okresie podoktorskim – staż w Melbourne (Australia, 2011).

W ramach działalności popularyzatorskiej Habilitantka publikowała recenzje tomów pokonferencyjnych, monografii oraz sprawozdanie z pobytu na uniwersytecie w Tromsø w ramach programu Erasmus (we wsp.). Współpracowała także z Samorządem Studentów Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Rzeszowskiego w ramach Warsztatów Tłumaczeniowych organizowanych w 2017 roku. Kilkukrotnie brała udział w przygotowaniu organizowanego przez Katedrę Rusycystyki Festiwalu Języka Rosyjskiego.

2. Działalność organizatorska i członkostwo.

Dr Anna Stasienko wykonywała prace organizacyjne w ramach działalności Instytutu, w tym: kilkakrotnie organizowała wyjazd i opiekowała się studentami podczas dwutygodniowego pobytu w Petersburgu; pełniła i nadal pełni funkcję opiekuna roku; była członkiem komisji rekrutacyjnej i członkiem komisji egzaminacyjnej w procesie rekrutacji na studia. Jest koordynatorem bloku przedmiotów językoznawczych w Katedrze Rusycystyki, a także członkiem zespołu programowego na kierunku Nauczanie języków obcych – język angielski i rosyjski. Habilitantka była członkiem komitetu organizacyjnego IX Międzynarodowej Konferencji Naukowej *Русистика и современность* (Uniwersytet Rzeszowski) Rzeszów

13-15.10.2005; pełniła funkcję koordynatora wyjazdów studentów na studia do Rosji. Ponadto jest odpowiedzialna za raportowanie publikacji Pracowników Katedry Rusycystyki.

Dr Stasienko jest członkiem dwóch stowarzyszeń naukowych: Polskiego Towarzystwa Rusycystycznego i Polskiego Towarzystwa Językoznawczego.

5. Konkluzja

Dorobek naukowy Anny Stasienko, a szczególnie Jej rozprawa habilitacyjna, jest wizytówką naukowych możliwości i potencji twórczych Autorki. Dysertacja dr Stasienko podejmuje mało zbadane w polskim językoznawstwie zagadnienie naukowe, posiada znaczny walor oryginalności, wnosi istotne *novum* do dotychczasowej wiedzy w tym zakresie i tym samym, w ocenie piszącej te słowa, odpowiada normom i wymogom rozprawy habilitacyjnej. Warto wymienić inne atuty ocenianej rozprawy: wybór tematu, bogata podstawa materiałowa, przejrzysta konstrukcja, wieloaspektowość i zadziwiająca umiejętność korzystania z naukowego dorobku poprzedników, ciekawe i dobrze uargumentowane wnioski analityczne. Dysertacja jest napisana przejrzysto, starannie i spełnia wymogi stawiane nowoczesnym opracowaniom naukowym, a zawartość treściowa i kompozycyjna rozprawy pozostaje w pełnej harmonii.

Uwzględniając powyższe, pragnę wyrazić przekonanie, iż dorobek naukowy Habilitantki – ze szczególnym uwzględnieniem wieńczącej go monografii – ma rangę dokonania habilitacyjnego, a sama dr Anna Stasienko powinna zostać uznana za dojrzałą do samodzielności naukowej.

Wobec powyższego przedkładam Komisji Habilitacyjnej wniosek o nadanie dr Annie Stasienko stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk humanistycznych, w dyscyplinie językoznawstwo.

Gdańsk, 05.06.2025

dr hab. Żanna Śładkiewicz, prof. UG